

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної
роботи

Антон ПАНІБІЛЕЙМОНОВ

2021/р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

БАГАТОСТОРОННЯ ДИПЛОМАТІЯ ТА ДИПЛОМАТІЯ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

рівень вищої освіти перший (бакалаврський)

галузь знань 29 «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціальність 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»
(шифр і назва)

освітня програма «Міжнародні відносини»
(шифр і назва)

спеціалізація _____
(шифр і назва)

вид дисципліни за вибором
(обов'язкова / за вибором)

факультет міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

2021/ 2022 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження вченою радою факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

“27” серпня 2021 року, протокол № 1

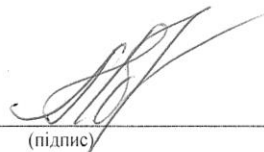
РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

Тетяна АЛЕКСЄЄВА, канд. екон. наук., доцент, доцент кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Програму схвалено на засіданні кафедри міжнародних відносин, міжнародної інформації та безпеки

Протокол від “26” серпня 2021 року № 1

Завідувачка кафедри

(підпис)

Людмила НОВІКОВА
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено з гарантами освітніх програм.

Гарант освітньої програми «Міжнародні відносини» першого (бакалаврського) рівня

(підпис)

Євгенія Солових
(ім'я та прізвище)

Програму погоджено науково-методичною комісією факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від “26” серпня 2021 року

Голова науково-методичної комісії факультету міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу

(підпис)

Лариса ГРИГОРОВА - БЕРЕНДА
(ім'я та прізвище)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій» складена відповідно до освітньо-професійної програми «Міжнародні відносини» підготовки бакалавр за спеціальністю 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

1.1. Метою дисципліни є: ознайомлення здобувачів вищої освіти із основними поняттями дисципліни, організацією та веденням дипломатичних переговорів, роллю міжнародних організацій в дипломатичному процесі, а також з існуючими розробками в сфері переговорного процесу в рамках дипломатичної діяльності та навичками щодо їх застосування на практиці.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій» є здобуття теоретичних знань та практичних навичок організаційної підготовки до дипломатичних переговорів та їх ведення; набуття вмінь роботи з міжнародно-правовими джерелами міжнародних організацій.

1.3. Кількість кредитів – 4.

1.4. Загальна кількість годин - 120.

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	-й
Семестр	
8-й	-й
Лекції	
24 год.	год.
Практичні, семінарські заняття	
24 год.	год.
Лабораторні заняття	
- год.	год.
Самостійна робота	
72 год.	год.
у тому числі індивідуальні завдання	

1.6. Заплановані програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких результатів навчання:

знати:

- основні поняття, терміни та категорії курсу;
- міжнародно-правову базу та основні питання організації та здійснення зовнішніх зносин держави;
- основні етапи та закономірності розвитку системи багатосторонньої дипломатії в сучасних міжнародних відносинах, розуміти механізми і фактори її еволюції;
- методи та засоби дипломатичної комунікації, основні види документів для дипломатичного листування;

- вимоги, необхідні для участі в діяльності міжнародних організацій, конференцій, зустрічей та інших багатосторонніх форумів, для роботи у відповідних постійних представництвах та міжнародних секретаріатах;
- тактичні прийоми при веденні дипломатичних переговорів у різних стилях;
- основні прийоми рішення проблем і прийняття рішень в процесі діяльності в рамках міжнародних організацій;
- принципи і закономірності проведення ділових переговорів, зустрічей, нарад, телефонного ділового спілкування тощо.

вміти:

- аналізувати дипломатичну інформацію;
- володіти термінологічним апаратом сучасної багатосторонньої дипломатії;
- аналізувати базові документи, на основі яких відбувалось формування багатосторонніх інституцій;
- аналізувати та порівнювати методи та засоби діяльності дипломатичних служб різних країн;
- ефективно застосовувати у практичній діяльності можливості механізмів багатосторонньої дипломатії;
- використовувати вітчизняний і зарубіжний досвід організації та функціонування дипломатичної та консульської служби у своїй професійній діяльності;
- розуміти практичну діяльність сучасних міжнародних організацій та їх роль у сучасному міжнародному політичному процесі;
- здійснювати аналіз дипломатичної діяльності акторів міжнародних відносин в процесі дво- та багатосторонньої дипломатії;
- розуміти механізми використання міжнародних організацій у процесі дипломатичної діяльності України.

2. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Теоретичні основи дослідження дипломатичної діяльності

Тема 1. Дипломатія як засіб ведення зовнішньої політики

Поняття дипломатії. Дипломатія як напрям зовнішньої політики держави Співвідношення зовнішньої політики та дипломатії. Ознаки дипломатії. Дипломатія і консульська діяльність. Дипломатія як засіб реалізації зовнішньої політики та як особливий вид державної служби. Дипломатія як політична наука. Мистецтво ведення зовнішньої політики в дипломатичних відносинах. Дипломатія і дипломати. Вимоги до професійних дипломатів. Дипломатія держави: основні критерії оцінки. Особливі риси дипломатії України.

Тема 2. Багатостороння дипломатія та її роль в міжнародних відносинах

Поняття та особливості багатосторонньої дипломатії. Історія становлення та розвитку. Етапи та закономірності розвитку системи багатосторонньої дипломатії в сучасних міжнародних відносинах. Дипломатичний протокол як інструмент багатосторонньої дипломатії. Центри багатосторонньої дипломатії. Конференційна дипломатія. Дипломатія і організація роботи дипломатичних конференцій. Робота делегації держави на конференції. Прийняття підсумкових рішень. Багатостороння дипломатія в рамках міжнародних міждержавних організацій. Участь України в діяльності ООН. Участь України в регіональних організаціях (Рада Європи, ОБСЄ). Участь України в міжнародних саммітах.

Тема 3. Дипломатія доби глобалізації: нові виклики та завдання

Характерні риси сучасної дипломатії. Економічна дипломатія: засоби та механізм дії. Дипломатична робота в умовах конфлікту: методи і практики. Дипломатичні шляхи вирішення конфліктів. Новітні практики у дипломатичній роботі. Експертна дипломатія –

як перспективний метод врегулювання конфліктів. Нова публічна дипломатія: традиції, новації, інструментарій XXI століття.

Розділ 2. Дипломатичні відносини за участі міжнародних організацій

Тема 4. Міжнародні організації як суб'єкти дипломатії

Правовий статус міжнародних організацій. Запровадження інституту постійних представництв при міжнародних організаціях. Основні функції постійного представництва при міжнародній організації. Головна відмінність між посольством і постійним представництвом при міжнародній організації. Процедура видачі повноважень главі постійного представництва. Обов'язки держави перебування міжнародної організації до постійних представництв при міжнародних організаціях. Роль міжнародних організацій у міжнародно-правовому регулюванні дипломатичних відносин.

Тема 5. Механізм діяльності міжнародних організацій в дипломатії

Привілеї та імунітети постійних представництв при міжнародних організаціях. Делегації, які направляються для участі в роботі сесії міжнародних організацій та їх органів. Види делегацій: делегації держав-членів, які беруть участь в роботі органів з правом голосу; делегації, які беруть участь в дискусіях без права голосу; делегації, які запрошуються для викладу своїх позицій без участі в обговоренні. Направлення делегацій, правова основа їх діяльності. Склад делегацій, категорії та чисельність їх персоналу. Повноваження делегацій, їх об'єми, порядок надання та реалізації. Призначення глав і членів делегацій. Завдання делегацій і засобів їх виконання. Питання про делегації спостерігачів в органах міжнародних організацій. Механізми використання міжнародних організацій у процесі дипломатичної діяльності України.

Тема 6. Дипломатія сучасної України та її участь у міжнародних організаціях

Органи зовнішніх зносин України. Парламентська дипломатія України. Постійна делегація Верховної Ради України в ПАРЄ, двосторонні міжпарламентські комісії Верховної Ради України, Комітет Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва тощо. Дипломатична діяльність Президента України та міжнародного підрозділу його Офісу. Дипломатична діяльність уряду України та міжнародного підрозділу його Секретаріату. Постійні дипломатичні представництва України: посольств, постійні дипломатичні місії, консульські установи, військові аташати постійні представництва України в міжурядових організаціях. Спеціальні дипломатичні місії України. Участь України в міжнародних самітах. Переговорна практика і підписання міжнародних договорів сучасної України.

3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
<i>Розділ 1. Теоретичні основи дослідження дипломатичної діяльності</i>												
Тема 1. Дипломатія як засіб ведення зовнішньої політики	20	4	4			12						
Тема 2. Багатостороння дипломатія та її роль в міжнародних відносинах	20	4	4			12						
Тема 3. Дипломатія доби глобалізації: нові виклики та завдання	20	4	4			12						
Разом за розділом 1	60	12	12			36						
<i>Розділ 2. Дипломатичні відносини за участі міжнародних організацій</i>												
Тема 4. Міжнародні організації як суб'єкти дипломатії	20	4	4			12						
Тема 5. Механізм діяльності міжнародних організацій в дипломатії	20	4	4			12						
Тема 6. Дипломатія сучасної України, її участь у міжнародних організаціях	20	4	4			12						
Разом за розділом 2	60	12	12			36						
Усього годин	120	24	24			72						

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дипломатія як засіб ведення зовнішньої політики	4
2	Багатостороння дипломатія та її роль в міжнародних відносинах	4
3	Дипломатія доби глобалізації: нові виклики та завдання	4
4	Міжнародні організації як суб'єкти дипломатії	4
5	Механізм діяльності міжнародних організацій в дипломатії	4
6	Дипломатія сучасної України, її участь у міжнародних організаціях	4
	Разом	24

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТА

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин
1	<p>Дипломатія як засіб ведення зовнішньої політики <i>Завдання:</i> За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу вивчити питання теми та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття; підготувати доповіді на визначену тему та презентації (на вибір). Підготуватись до тестування на практичному занятті.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій». Тема 1. 2. Закон України «Про дипломатичну службу» від 07.06.2018 № 2449-VIII 3. Алексієвець М. Зовнішня політика України: від багатовекторності до безальтернативності. Україна–Європа–Світ. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. Вип. 17: 25-й річниці Незалежності України присвячено. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. С. 34–49. 	12
2	<p>Багатостороння дипломатія та її роль в міжнародних відносинах <i>Завдання:</i> За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу, Internet-ресурсів, вивчити питання теми та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, підготувати презентації</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій». Тема 2. 2. Дипломатична та консульська служба: навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Л.О. Дорош, О. Я. Івасечко. Львів : Львівська політехніка, 2018. 332 с. 3. Дипломатическая служба: учебное пособие /под ред. А. В. Торкунова, А. Н. Панова. М. : «Аспект-пресс», 2017. 352 с. 4. Петюр Р.К. Дипломатичний протокол як інструмент багатосторонньої дипломатії. URL: file:///C:/Users/1/Downloads/2646-9615-1 -PB.pdf 5. 	12
3	<p>Дипломатія доби глобалізації: нові виклики та завдання <i>Завдання:</i> Опрацювати лекційний матеріал з теми, навчальну літературу, періодичні видання, підготувати інформаційні повідомлення, презентації доповідей на визначену тему (на вибір)</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій». Тема 3.. 2. Фліссак К. А. Глобалізація і нові виклики економічної дипломатії. URL : http://soskin.info/ea/2012/1-2/20124.html 3. Петюр Р.К. Дипломатичний протокол як інструмент багатосторонньої дипломатії. URL: file:///C:/Users/1/Downloads/2646-9615-1 -PB.pdf 	12
4	<p>Міжнародні організації як суб'єкти дипломатії <i>Завдання:</i> Опрацювати лекційний матеріал, навчальну літератури, провести аналіз періодичних видань, підготувати презентації доповідей на визначену тему (на вибір)</p>	12

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Міжнародні організації: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 120 с. 2. Міжнародні організації: підручник / За ред. В.В. Копійки; кер. авт. кол. В. М. Матвієнко. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: ВПЦ "Київський університет", 2015. 873 с. 3. Алексеєва Т. І. Роль міжнародних організацій у трансформації системи економічної безпеки держави : колективна монографія / кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2021. С. 46-52. 	
5	<p>Механізм діяльності міжнародних організацій в дипломатії <i>Завдання:</i> За допомогою рекомендованої літератури та лекційного матеріалу, Internet-ресурсів, вивчити питання теми та бути готовими відповідати на усні запитання за навчальними питаннями практичного заняття, розв'язати письмово ситуаційне завдання</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Алексеєва Т. І. Міжнародні організації: сучасні пріоритети та нові виклики в системі міжнародної інформаційної безпеки. <i>Науковий вісник Ужгородського національного університету</i>. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 34. 2020. С. 9-13. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/34_2020ua/3.pdf 2. Cull N. J. <i>Public Diplomacy: Lessons from the Past</i> / Nicholas J. Cull. Los Angeles : Figueroa Press, 2009. 61 p. 3. Дипломатическая служба: учебное пособие /под ред. А. В. Торкунова, А. Н. Панова. М. : «Аспект-пресс», 2017. 352 с. 	12
6	<p>Дипломатія сучасної України, її участь у міжнародних організаціях <i>Завдання:</i> Опрацювати лекційний матеріал з теми, навчальну літературу, періодичні видання, підготувати інформаційні повідомлення, презентації доповідей на визначену тему (на вибір); розв'язати письмово ситуаційне завдання.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Дистанційний курс «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій». Тема 6. 2. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2018. 250 с. 3. Grech O. <i>Virtual Diplomacy. Diplomacy of the Digital Age</i>. University of Malta, 2006. P. 37. URL: http://uscpublicdiplomacy.org/pdfs/Grech.pdf (дата звернення: 21.09.21 р.) 4. <i>Leading Through Civilian Power: Quadrennial Diplomacy and Development Review (2010)</i>. The State Department of the United States of America [Online]. URL: http://www.state.gov/documents/organization/153108.pdf 	12
	Разом	72

6. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання не передбачене навчальним планом.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти передбачене застосування як активних, так і інтерактивних навчальних технологій, серед яких: лекції проблемного характеру, міні-лекції, виконання творчих завдань у командах, робота в малих групах на семінарських заняттях, семінари-дискусії, мозкові атаки, кейс-метод, презентації результатів досліджень тощо.

Замість виконання завдань (вивчення тем) можуть також додатково враховуватись такі види активностей здобувача:

- проходження тренінг-курсів чи дистанційних курсів з використання сучасних освітніх технологій на платформах Coursera, Prometheus тощо (за наявності відповідного документу про їх закінчення, надання копії викладачу);

- участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, зустрічах з проблем використання сучасних освітніх технологій (з підготовкою есе, прес-релізу, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено навчальною програмою заходу чи відповідним сертифікатом);

- участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з проблем використання сучасних освітніх технологій (в розробці анкетних форм, проведенні опитувань, підготовці та проведенні фокус-груп, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних матеріалів).

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

При вивченні дисципліни «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій» застосовуються наступні методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль з дисципліни складається з поточного контролю, який проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю на практичних заняттях та лекціях, у формі виступів здобувачів вищої освіти при обговоренні питань на семінарських заняттях, у формі тестування тощо. Результати поточного контролю (поточна успішність) є базовою інформацією при проведенні підсумкового контролю і враховуються при визначенні підсумкової екзаменаційної оцінки з дисципліни.

Поточний контроль і оцінювання результатів навчання передбачає виставлення оцінок за всіма формами проведення занять:

- контроль та оцінювання активності роботи ЗВО під час лекційних та практичних занять (групова дискусія, тренінгові завдання);

- контроль та оцінювання якості підготовки та розробки проєктних завдань в ході індивідуально / командної роботи ЗВО;

- контроль засвоєння теоретичного та практичного матеріалу (у вигляді тестування);

- контроль та оцінювання вмінь вирішувати аналітичні та інші завдання;

- контроль та оцінювання вмінь проводити дослідження та презентувати із застосуванням сучасних інформаційних технологій;

- оцінювання вмінь та навичок проводити фокус-групи, складати анкети, збирати та оброблювати дані.

При вивченні кожного розділу проводиться поточний контроль. На практичному занятті студент може отримати від 1 до 10 балів. Максимально студент може отримати 60 балів в ході лекційних та практичних занять.

Семестровий підсумковий контроль проводиться відповідно до навчального плану у вигляді семестрового екзамену в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обов'язку навчального матеріалу, визначеному даною програмою дисципліни.

Застосовуються такі методи контролю підготовки здобувачів вищої освіти:

- усні відповіді на семінарських заняттях;
- письмового експрес-контролю;
- тестові завдання;
- виконання творчих завдань;
- розв'язування ситуаційних задач.

Оцінка успішності здобувачів вищої освіти є рейтинговою і виставляється за багатобальною шкалою з урахуванням оцінок засвоєння окремих тем.

Підсумковий семестровий контроль здійснюється під час проведення екзамену. Загальна кількість балів за успішне виконання екзаменаційних завдань – 40. Час виконання – 80 хвилин.

Вміст екзаменаційного білета й оцінювання відповідей на екзамені:

Теоретичне питання – 10 балів.

Творче питання – 15 балів.

Тести – 15 балів (6 тестових завдань x 2,5 бали).

9. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання						Разом	Екзаменаційна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6			
10	10	10	10	10	10	60	40 (мінімум – 20)	100 (мінімум – 50)
60 (мінімум – 30)								

T1, T2 ... T6 – теми розділів.

Структура та складові підсумкової оцінки з дисципліни

Поточний контроль – 60 балів, з них:

- 30 балів – поточний тестовий контроль або аудиторні письмові контрольні роботи);
- 30 балів – активна робота на семінарських заняттях

Критерії оцінювання навчальних досягнень

Поточний контроль проводиться з метою визначення стану успішності здобувачів вищої освіти за період теоретичного навчання. Поточний контроль знань здійснюється через проведення аудиторних письмових контрольних робіт або комп'ютерного тестування.

Письмова контрольна робота або тестування	Критерії оцінювання
25-30	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі тестові завдання.
20-24	В цілому володіє навчальним матеріалом викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без

	глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину тестових завдань.
10-19	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
1-9	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішив меншість тестових завдань.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти на семінарських заняттях

Усний виступ, виконання письмового завдання, тестування	Критерії оцінювання
10	В повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішує усі тестові завдання.
8	Достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішує більшість тестових завдань.
6	В цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішує половину тестових завдань.
4	Не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності, правильно вирішує меншість тестових завдань.
2	Частково володіє навчальним матеріалом не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішує лише

	окремі тестові завдання.
0	Не володіє навчальним матеріалом та не в змозі його викласти, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань. Не вирішив жодного тестового завдання.

Доповнення виступу:

3 бали – отримують здобувачі вищої освіти, які глибоко володіють матеріалом, чітко визначили його зміст; зробили глибокий системний аналіз змісту виступу, виявили нові ідеї та положення, що не були розглянуті, але суттєво впливають на зміст доповіді, надали власні аргументи щодо основних положень даної теми.

Суттєві запитання до доповідачів:

2 бали отримують здобувачі вищої освіти, які своїм запитанням до виступаючого суттєво і конструктивно можуть доповнити хід обговорення теми.

Критерії оцінювання навчальних досягнень Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	для чотирирівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно
70-89	добре
50-69	задовільно
1-49	незадовільно

10. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література

1. Закон України “Про дипломатичну службу” від 07.06.2018 № 2449-VIII
2. Закон України “Про міжнародні договори України” // ВВР. 1994. №10. ст. 45.
3. Алексеева Т. І. Дистанційний курс «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій». URL: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5135&notifieditingon=1>
4. Міжнародні організації: навчальний посібник. Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2014. 120 с.
5. Міжнародні організації: підручник / За ред. В.В. Копійки; кер. авт. кол. В. М. Матвієнко. 2-ге вид., перероб. і доп. К.: ВПЦ "Київський університет", 2015. 873 с.
6. Алексеева Т. І. Міжнародні організації: навч. посіб. Харків. Вид. ХНЕУ, 2006. 200 с.
7. Алексеева Т. І. Міжнародні організації : методичні рекомендації до вивчення дисципліни (для студентів спеціальності 291 «Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії»). Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2021. 35 с.
8. Алексеева Т. І. Роль міжнародних організацій у трансформації системи економічної безпеки держави: колективна монографія / кол. авторів. Полтава: ПП «Астроя», 2021. С. 46-52.
9. Алексеева Т. І. Міжнародні організації: сучасні пріоритети та нові виклики в

системі міжнародної інформаційної безпеки. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. Вип. 34. 2020. С. 9-13. URL: http://www.visnyk-econom.uzhnu.uz.ua/archive/34_2020ua/3.pdf

10. Алексієвець М. Зовнішня політика України: від багатовекторності до безальтернативності. *Україна–Європа–Світ*. Міжнародний збірник наукових праць. Серія: Історія, міжнародні відносини. Вип. 17: 25-й річниці Незалежності України присвячено. Тернопіль: Вид-во ТНПУ ім. В. Гнатюка, 2016. С. 34–49.

11. Василенко, И. А. Международные переговоры: учебник для магистров .2-е изд., перераб. и доп. М.: Издательство Юрайт, 2016. 486 с.

12. Головченко В. Дипломатична історія України : підручник / Володимир Головченко, Віктор Матвієнко. - Київ : Ніка-Центр, 2018. 420 с.

13. Дипломатична та консульська служба: навч. посіб. / Я. Б. Турчин, Л. О. Дорош, О. Я. Івасечко. Львів : Львівська політехніка, 2018. 332 с.

14. Дипломатическая служба: учебное пособие /под ред. А. В. Торкунова, А. Н. Панова. М. : «Аспект-пресс», 2017. 352 с.

15. Лісовський П.М. Міжнародні відносини: ментальність, геополітика, глобалізація : Навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2017. 156 с.

16. Публичная дипломатия: Теория и практика: Научное издание / Под ред. М. М. Лебедевой. М.: Издательство «Аспект Пресс», 2017. 272 с.

17. Стройко Т.В. Міжнародні організації: Навч. посіб. К.: Кондор-Видавництво, 2018. 250 с.

18. Петюр Р.К. Дипломатичний протокол як інструмент багатосторонньої дипломатії. URL: <file:///C:/Users/l/Downloads/2646-9615-1-PB.pdf>

19. Шаров О. М. Економічна дипломатія: основи, проблеми та перспективи : монографія. Національний інститут стратегічних досліджень. Київ : НІСД, 2019. 560 с.

20. Фишер, Роджер. Переговоры без поражения. Гарвардский метод. Пер. с англ. Т. Новиковой. 5-е изд. М.: Манн, Иванов и Фербер, 2016. 272 с.

21. Фліссак К. А. Глобалізація і нові виклики економічної дипломатії. URL : <http://soskin.info/ea/2012/1-2/20124.html>

22. Grech O. Virtual Diplomacy. Diplomacy of the Digital Age. University of Malta, 2006. P. 37. URL: <http://uscpublicdiplomacy.org/pdfs/Grech.pdf>

23. Leading Through Civilian Power: Quadrennial Diplomacy and Development Review (2010). The State Department of the United States of America [Online]. URL: <http://www.state.gov/documents/organization/153108.pdf>

24. Lunde M. Undertaking preventive diplomacy. URL: <http://www.foreignaffairs.com/articles/51214/michael-s-lunde/undertaking-preventive-diplomacy>

25. De Callieres F. The Art of Diplomacy. New York; London, 1993.

26. Diplomacy games: formal models and international negotiations / Ed. by Avenhaus R., Zartman I.W. Berlin; Heidelberg; New York: Springer, 2007. 350 с.

27. Cull N. J. Public Diplomacy: Lessons from the Past / Nicholas J. Cull. Los Angeles : Figueroa Press, 2009. 61 p.

28. Routledge Handbook of Public Diplomacy / [Nancy Snow, Philip M. Taylor, Nicholas J. Cull, Michael Vlahos and others] ; edited by Philip M. Taylor. New York : Routledge, 2009. 382 p.

Допоміжна література

29. Генеральная Ассамблея ООН 27 марта 2014 года. Резолюция 68/262. Территориальная целостность Украины. URL <http://daccess-ddsny.un.org/doc/UNDOC/GEN/N13/455/19/PDF/N1345519.pdf?OpenElement>

30. Блінов О. А. Психологічне забезпечення переговорного процесу : навч. посіб. К. : НАУ, 2013. 248 с.
31. Беляева С. М'яко, але сильно. Наукові фонди допоможуть світовій дипломатії. URL: <http://www.poisknews.ru/theme/international/30290/> (дата звернення: 24.09.2021)
32. Гуменюк Б. Дипломатія доби глобалізації: нові виклики та завдання. *Світогляд*. №1. 2009. С. 23-33.
33. Зленко А. М. Дипломатія і політика. Україна в процесі динамічних геополітичних змін. Харків: Фоліо, 2003. 559 с.
34. Понаріна Є. Н. Від ядра до дипломатії. До всіх тонкощів життя є справа вченим. URL: <http://www.poisknews.ru/theme/science-politic/24800/>
35. Літра Л. Твітер-дипломатія: Як новітні технології можуть посилити міжнародні позиції України? URL: http://iwr.org.ua/img/policy_brif_1_01_23_ok.pdf
36. Малхотра Д. Когда вам партнер лжет, а когда говорит правду: Искусство вести важнейшие переговоры. Пер. с англ. Г. А. Хен. М.: АСТ : Астрель ; Владимир : ВКТ, 2011. 411 с.
37. Резнікова Н.В. Перспективи формування нових центрів економічного зростання в умовах нової норми світової економіки як прояв незалежності. *Інвестиції: практика та досвід*. 2017. № 11. С. 5-9.
38. Резнікова Н. Інноваційна модель розвитку національної економіки: оцінка стартових можливостей та засобів реалізації. URL: www.academia.org.ua
39. Чугаєнко Ю.О. Дипломатичний і міжнародний діловий протокол та етикет. Навч. посіб. К.: Національна академія управління, 2011. 164 с
40. Український дипломатичний словник / за ред. М. З. Мальського, Ю. М. Мороза. Знання, 2011. 495 с.

11. ПОСИЛАННЯ НА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В ІНТЕРНЕТІ, ВІДЕО-ЛЕКЦІЇ, ІНШЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

41. Україна дипломатична: Науковий щорічник. URL: <http://dipacadem.kiev.ua/naukovadiyalnist/naukovuj-visnyk/>
42. Науковий вісник Дипломатичної Академії України. URL: <http://dipacadem.kiev.ua/naukovadiyalnist/naukovuj-visnyk/>
43. Верховна Рада України. URL: www.rada.gov.ua
44. Міністерство закордонних справ України. URL: www.mfa.gov.ua
45. Міністерство економіки України. URL: www.me.gov.ua
46. Научный журнал International Negotiations. URL: <http://interneg.org/in>
47. Сайт различных центров по исследованию и обучению переговорному процессу:
48. <http://www.iiasa.ac.at/Research/PIN/>
49. <http://negotiation.au.af.mil/international.htm>
50. <http://negotiations.org/>
51. http://changingminds.org/disciplines/negotiation/styles/international_negotiation.htm
52. Асоціація політичних консультантів України. URL: <http://www.piar.kiev.ua> (дата звернення 17.08.2020).
53. Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України. URL: <http://www.iweir.org.ua> (дата звернення 12.08.2020).
54. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. URL: <http://www.uceps.org>
55. Український центр політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua>
56. International Institute for Strategic Studies. URL: <http://www.Iiss.Org>
57. Сайт національної бібліотеки . URL: <http://www.nibu.kiev.ua/>
58. Офіційний сайт Національної бібліотеки ім. Вернадського – www.biblvornad.org.ua.

59. Інститут світової економіки і міжнародних відносин НАН України. URL: <http://www.iweir.org.ua>
60. Інститут Євро-Атлантичного співробітництва. URL: <http://www.ieac.org.ua>
61. Український центр економічних і політичних досліджень імені Олександра Разумкова. URL : <http://www.uceps.org>.
62. Український центр політичного менеджменту. URL: <http://www.politik.org.ua>.

12. ОСОБЛИВОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ДЕННОЮ ФОРМОЮ В УМОВАХ ПODOВЖЕННЯ ДІЇ ОБСТАВИН НЕПОБОРНОЇ СИЛИ (В ТОМУ ЧИСЛІ ЗАПРОВАДЖЕННЯ КАРАНТИННИХ ОБМЕЖЕНЬ ЧЕРЕЗ ПАНДЕМІЮ)

В умовах дії карантинних обмежень освітній процес в університеті здійснюється за змішаною формою навчання, а саме:

- дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття;
- дистанційно на платформі Moodle (<https://dist.karazin.ua/>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи;
- аудиторно (за затвердженим розкладом занять) проводяться 10% практичних та семінарських занять у навчальних групах кількістю до 20 осіб з урахуванням відповідних санітарних і протиепідемічних заходів.

Складання підсумкового семестрового контролю: в разі запровадження жорстких карантинних обмежень з заборотою відвідування ЗВО студентам денної форми навчання надається можливість (за заявою, погодженою деканом факультету) скласти **екзамен в тестовій формі дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Багатостороння дипломатія та дипломатія міжнародних організацій», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=5135&notifyeditingon=1>

Додаток 1

Додаток до робочої програми навчальної дисципліни _____
(назва дисципліни)

Дію робочої програми продовжено: на 20____/20____ н. р.

Заступник декана _____ факультету з навчальної роботи

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20__ р.

Голова науково - методичної комісії _____ факультету

_____
(підпис)

_____
(прізвище, ініціали)

«____» _____ 20__ р.